

Haagan seurakunnan lausunto kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta

Huopalahden kirkkokokonaisuus

Haagan seurakunnalla on yksi kirkko, Huopalahden kirkko, joka on luokiteltu ryhmään B Käyttökiinteistöt (=nykynäkymin pidettävät) ja alaryhmään B 1 eli Muut kuin edellä (ryhmä A) mainitut seurakuntien pääkirkot.

Seurakuntaneuvosto haluaa ensimmäisenä kiittää siitä, että luokittelumateriaalissa käsitellään kirkkoherran hänen kanssaan käydyssä keskustelussa esittämän toiveen mukaisesti Huopalahden kirkonmäellä sijaitsevia Huopalahden kirkkoa ja lasten ja nuorten talo Tönöä yhtenä kirkkokokonaisuutena. Huopalahden seurakunnan tilojen käyttöaste on toiminnan, tilaisuuksien ja ulosvuokrauksen näkökulmista yksi Helsingin seurakuntien suurimpia ja seurakunnalla on ehdoton tarve molemmille kirkonmäellä sijaitseville kiinteistöille. Kirkonmäki ja molemmat kiinteistöt ovat myös kaupunkikuvallisesta näkökulmasta katsottuna vanhimpia Haagan alueen rakennuksia, joista Huopalahden kirkko on toiminut ennen seurakunnallista toimintaa suomalaisuuden pirttinä ja kansakouluna ja Tönö kauppalan talona ja huvilana.

Luokittelumateriaali antaa seurakuntaneuvoston mielestä Huopalahden kirkkokokonaisuudesta hyvin realistisen ja selkeän kuvauksen. Huopalahden kirkon vuonna 2024 toteutettu julkisivuremontti vaikutti merkittävästi kiinteistön ulkonäköön ja viihtyisyyteen, josta on tullut seurakuntalaisilta sekä alueella asuvilta erittäin paljon kiittävää palautetta. Tönön mahdollinen tuleva julkisivuremontti lisää kirkkokokonaisuuden sekä kirkonmäen viihtyisyyttä ja vetovoimaa entisestään kaikkien haagalaisten yhteisten pihatapahtumien ja pienempien perhejuhlien paikkana.

Seurakuntaneuvosto haluaa kiinnittää lausunnossaan erityistä huomiota siihen, että sekä Huopalahden kirkon että Tönön sisätilat vaativat rakennusten eri osissa tilojen viihtyisyyttä ja käyttökelpoisuutta lisäävää pintaremonttia. Tämän lisäksi olisi tärkeää tehdä molempien rakennusten sähköjen ja putkien osalta kuntokartoitus, jotta mahdolliset suurempaa peruskorjausta vaativat asiat ovat ajoissa tiedossa. Haagan seurakunnan väestöennusteen 2024–2038 mukaan alueen väestömäärä tulee kasvamaan ja seurakunnan ainoiden tilojen tulee olla siinä kunnossa, että niiden avulla pystytään vastaamaan Haagan alueella helsinkiläisten tarpeisiin.

Luokittelusta puuttuvat näkökulmat

Seurakuntaneuvosto haluaa nostaa esiin lausunnossaan huonokuntoisten kiinteistöjen aiheuttaman maine-, käyttö- ja taloudellisen haitan. Hakavuoren kirkon luopumispäätös tehtiin kesäkuussa 2016 ja sen jälkeen kirkko on seisonut tyhjänä ja pimeänä ilman selkeää suunnitelmaa jatkosta. Kirkon vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat olleet liki 80 000 euroa ja seitsemän vuoden aikana tästä on kertynyt harmillisen suuri summa, jolla olisi ollut mahdollista tehdä paljon hyvää esimerkiksi koko ajan lisääntyvässä diakonia- ja auttamistyössä.

Luopumispäätösten jälkeisten toimenpiteiden ja ratkaisujen toimeenpanoa on tehostettava ja niille on asetettava selkeä määräaika. Seurakuntaneuvosto toivoo myös, että tämä luokittelu ja

uusi kiinteistöstrategia nopeuttavat niiden kirkkokiinteistöjen korjausta ja uudisrakennustarvetta, jotka ovat prioriteettilistalla kiireellisimmässä luokassa tai joissa seurakunta on odottanut huonokuntoisen tilan purkua ja uuden rakentamista kohtuuttoman kauan. Tästä selkein esimerkki on tällä hetkellä Kannelmäen kirkkorakennus, jonka käyttökiellossa oleva siipiosa on odottanut purkua ja uudisrakennusta vuodesta 2016.

11.2.2025

Lausunto kiinteistö- ja tilankäyttöstrategian mukaisesta kirkkojen ja kappelien luokittelun valmistelumateriaalista

Herttoniemen seurakuntaneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua kiinteistö- ja tilankäyttöstrategian mukaisesta kirkkojen ja kappelien luokittelun valmistelumateriaalista. Taustamateriaali on monipuolista ja havainnollista ja sitä on helppoa seurata.

Helsingin seurakuntien isot säästöt tai vastaavasti jättimäiset menoerät liittyvät nimenomaan kiinteistöratkaisuihin. Siksi olemme jo aiemmissa lausunnoissamme kiinnittäneet huomiota siihen, että erilaisten sopeuttamistoimienkin aikana kiinteistöosaston resurssien pitäisi olla ajantasaisia ja oikein suunnattuja. Esimerkiksi kiinteistöt, joista on jo päätetty luopua, eivät saisi jäädä henkilöstön liian vähäisen määrän vuoksi vuosiksi makaamaan tai jatkoselvitysten tai -neuvottelujen osalta kesken.

Kokonaiskuva Helsingin seurakuntien yhteisen kiinteistöomaisuuden ja erityisesti kirkkojen ja kappelien kunnosta on, että korjausvelkaa on kerääntynyt vuosien varrella suhteettoman paljon. Tiukka priorisointi korjauksissa on siksi välttämätöntä. Huolta kuitenkin herättävät liitteen 6. mukaiset tulevien korjaustarpeiden kuvaukset hintalappuineen. Ovatko esitetyt korjaukset seurakuntayhtymän nykyisessä taloustilanteessa todella realistista toteuttaa?

Näkyvimvät kiinteistömme sijaitseva keskusta-alueella ja näistä on edelleenkin pidettävä erityisen hyvää huolta. Hyväksymme kirkkojen ja kappelien luokittelun siten, että muutamien kansallisesti itseisarvoisten pyhäkköjen muita parempi kunnossapidon taso turvataan kaikissa olosuhteissa. (Ryhmä A Pysyvät kiinteistöt). Näitä kirkkoja ovat

1. Tuomiokirkko
2. Temppeliaukion kirkko
3. Kallion kirkko
4. Johanneksen kirkko

Varmuuden vuoksi lausumme, että tähän ryhmään ei pidä lisätä myöhemmässä vaiheessa muita kirkkoja kuten esimerkiksi Suomenlinnan kirkkoa tai Vanhaa kirkkoa.

Samalla on tärkeää painottaa, että yhtä lailla myös reuna-alueiden kirkot ja kappelit tarvitsevat kohtuullisen ajan puitteissa toteutettuja peruskorjauksia, remontteja ja yleisen hyvän tason mukaista kunnossapitoa. Tässä on menneinä vuosina ollut toivomisen varaa, kun reuna-alueiden kirkkojen korjauspyyntäihin on väliin reagoitu vakavasti vasta vuosienkin viiveellä. Esimerkkejä löytyy omasta seurakunnastamme vaikkapa Kulosaaren seurakuntasalin katon vuotamisesta ja naapuriseurakunnasta Laajasalon kirkon ikkunaremonttien odottelusta vuosien ajan. Toivoaksemme tällaiset tilanteet eivät enää toistu.

Kategoria B1 täyttää kaikkien seurakuntien ensisijaiset tarpeet: jokaiselle seurakunnalle taataan kirkkolain mukaisesti vähintään yhden kirkon (nykyinen kirkkolaki ei enää tunnista määritelmää pääkirkko) säilyminen myös jatkossa hyväkuntoisena.

Huomionarvoista toki on, kuten muista liitteistä ilmenee, että pelkkä kirkon tai kappelin nimi tai nimikkeiden määrä ei vielä kerro paljoa kirkkokiinteistön käytettävyydestä seurakunnan näkökulmasta. Kaikkien kirkkojen ja kappeleiden sijainnit eivät myöskään ole aivan ihanteellisia koko seurakuntaa ajatellen ja lisäksi kiinteistöjen neliömäärissä on huikeita eroja.

Liitteen 5 mukaiset tiedot tekevät näkyväksi sen valitettavan tosiasian, että nimenomaan keskusta-alueen alueen ulkopuolella lähes kaikki kirkot ja kappelit ovat akuutin korjauksen tarpeessa.

Kokonaisuudessaan siis lausumme, että Herttoniemen seurakunnalla ei ole huomautettavaa kirkkojen ja kappeliin ehdotetusta luokittelusta tai korjausten kiireellisyysjärjestyksestä.

Herttoniemen seurakuntaneuvosto 11.2.2025

Klassificering av kyrkorna, remittering till församlingarna för utlåtande

Församlingsrådet i Johannes församling 10.02.2025

§ 24

606/03.01.02/2023

Föredragande Kyrkoherde, Johannes församling Westerlund Johan

Beslutsförslag
Johannes församling stöder förslaget till klassificering.

Behandling

Beslut
Enligt förslag.

Redogörelse

Gemensamma Kyrkorådet (GKR) ger församlingsråden möjlighet att ge utlåtande om en klassificering av kyrkorna i Helsingfors kyrkliga samfällighet. Församlingsrådets utlåtanden ska per den 14.2.2025 tillställas de gemensamma tjänsternas registratur.

Klassificeringen är en prioritering som ska fungera som faktabas då beslut om renoveringar eller eventuell minskning av sakrala utrymmen i Helsingfors fattas.

Johannes församling har två kyrkor i eget bruk och fungerar utöver det i några kyrkor som finns på församlingens område. Den vitigaste är Johanneskyrkan som klassificeras i grupp A (Permanent bestående fastigheter). Tomaskyrkan i Mejlans klassificeras i grupp B-2 (Övriga kyrkor som i nuläget bibehålls).

Lausunto kirkkotilojen luokittelusta

Kallion seurakunta pitää esitettyä luokittelua ymmärrettävänä.

Kallion kirkon osalta meillä ei ole luokitteluun huomautettavaa.

Alppilan kirkon osalta kiinnitämme huomiota siihen, että Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt kirkkokiinteistön kehittämisen tavoitteesta. YKV päätti 12.12.2024 :

Seurakuntayhtymä pyrkii säilyttämään jatkossa tontin omistuksen itsellään, mutta myymään rakennuksen kehitettäväksi pääosin asuntorakentamiseen. Tavoitteena on, että nykyisen rakennuksen arvokkaimmat osat, vähintäänkin kirkkosali eteisineen, säilytettäisiin ja korjattaisiin.

Pidämme tavoitetta hyvin muotoiltuna ja uutta mahdollistavana. Kallion seurakunta toistaa näkemyksensä, että olemme seurakuntana kiinnostuneet kyseisen kirkkotilan käytöstä joko yksin tai yhdessä muiden kanssa remontin ja uudisrakentamisen jälkeen.

Kokonaisuudesta toteamme, että kirkkotilojen osalta tämä lista ei tuo lisää kiinteistöluopumisiin. Pidämmekin oikeansuuntaisena kehitystä, jossa tilaluopumiset tehdään ensi muista kuin kirkkokiinteistöistä.

11.2.2025

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto

13.1.2025

Kannelmäen seurakunnan lausunto kirkkojen ja kappeleiden luokitteluehdotuksesta

Kannelmäen seurakunnalla on yksi pääkirkko, jonka kunto on arvioitu vaihtelevasti tyydyttäväksi, välttäväksi tai erittäin huonoksi. Vanhaistentie 6:ssa sijaitseva kirkko on pitkään kärsinyt vakavista ongelmista.

Seurakuntakeskuksen purku (päätos ykv 2020):

Sisäilmaongelmat ja käyttöiän päättyminen johtivat kirkon orgaanisessa yhteydessä olevan seurakuntakeskuksen purkupäätökseen ja päätökseen rakentaa uusi seurakuntakeskus. Helsingin kaupungilta on saatu purku- ja rakennuslupa. Toimenpide odottaa edelleen seurakuntayhtymän rahoituspäätöstä.

Väistötilat:

Seurakuntatyötä on siirretty osittain väistötilana toimivaan Malminkartanon kappeliin (entinen seurakuntakoti). Kirkkoa käytetään yhä, vaikka sen yhteydessä oleva seurakuntakeskus kirkon kannalta välttämättömine käyttötiloineen on käyttökiellossa. Seurakuntotoimiston väistötila sijaitsee Klaneettitien toimistorakennuksessa. Seurakunnan väistötilakausi alkoi 2016.

Kannelmäen kirkkorakennuksen ja siihen liittyvän seurakuntakeskuksen huonon kunnon vaikutukset:

Kirkkoherra saa jatkuvia valituksia työntekijöiltä ja seurakuntalaisilta liittyen mm. sisäilmaan, toimimattomiin vessoihin, rakennuksen rikkiinäisyyteen, sähköjen ja muun tekniikan toimimattomuuteen ja valaistukseen.

Ilkivalta, kosteusvauriot, pieneliöt ja huonokuntoiset rakenteet heikentävät tilan arvoa ja käyttökelpoisuutta. Rapistuva rakennus julistaa ikävää kirkkokuvaa.

Kirkko toimii kuitenkin tärkeänä maamerkinä ja valmiussuunnittelun perustilana seurakunnan alueella asuville yli 30 tuhannelle henkilölle.

On epävarmaa, voiko seurakunta yllä mainituista ongelmista johtuen käyttää kirkkosaliakaan enää vuonna 2026. Väistötilakausi jatkuu Kannelmäessä ilman selkeää päätepidettä.

Luokittelusta puuttuvat näkökulmat:

Lausuntomateriaaleista puuttuvat arviot huonokuntoisten kiinteistöjen aiheuttamasta maine- ja käyttöhaitasta sekä seurakuntatyön kehitykselle aiheutuvista ongelmista, myös taloudellisesta haitasta. Pääkirkkojen kunnostamisen lykkääminen tuottaa

seurakuntatyölle mainehaitan lisäksi taloudellista tappiota. Välttämättömien päätösten toimeenpanoa on tehostettava kiinteistöjen korjaamisten sekä niiden käyttö- ja kunnossapidon edistämiseksi. Siksi kirkkojen ja kappelien luokitteluun liittyviin ohjeisiin tulisi sisällyttää erityisesti seurakuntien pääkirkkojen osalta sanktoidut aikataulutukset virkamisvastuiden toteutumisille ja seurakuntien mahdollisille väistötila- ja korjausvuosille.

Esimerkkejä kiinteistöistä Huopalahden rovastikunnassa:

Hakavuoren kirkko: Tyhjillään ja käyttökiellossa.

Kannelmäen kirkko: Odottanut toimenpiteitä vuodesta 2016.

Munkkiniemen kirkko: Peruskorjaus aloitetaan 2025-2026.

Munkkivuoren kirkko: Luopumispäätös tehty.

Pitäjänmäen kirkko: Tyydyttävä kunto.

Tulevaisuuden näkymät:

Helsingin kaupunki on nimennyt kaupunkikehityskohteita, joissa asukasmäärän odotetaan kasvavan (mm. Kannelmäen seurakunnan alue). Näillä alueilla kiinteistöjen luokittelussa ja kehittämisessä on erityisesti otettava viisaasti huomioon seurakuntien toimitilojen riittävyys ja saavutettavuus.

11.2.2025

Lauttasaaren seurakunnan lausunto kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta

Kirkot ja kappelit ovat uskonnollisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia. Ne muodostavat suuren osan Helsingin seurakuntien ja seurakuntayhtymän kokonaismenoista. Päätökset kirkkoja ja kappeleita koskien ovat erittäin tärkeitä seurakuntien toiminnan jatkuvuuden kannalta.

Lauttasaaren kirkon luokitseminen ryhmään B eli käyttökiinteistöksi (nykynäkymin pidettäväksi) on perusteltu.

Kirkkoverkostokartan perusteella kattavuus pelkillä pääkirkoillakin on varsin hyvä.

Aikataulun osalta Lauttasaaren seurakunta tukee sitä, että YKV päättäisi suunnitelman mukaisesti tämän kokonaisuuden 24.4.2025.

Malmin seurakunnan lausunto kirkkojen ja kappeliin luokittelua koskien

Pidämme tärkeänä sitä, että kirkkoja on riittävä määrä sopivilla sijainneilla koko Helsinkiä ajatellen. Liitemateriaalin kartta on oleellinen, kun mietitään, mitä kirkkoja korjataan ja millä aikataululla. Myös luopumisissa karttaa on hyvä käyttää yhtenä perusteena. Koko Helsingin tasolla kartta näyttää sen, että kantakaupungin alueella on tiiviisti kirkkoja. Tämä on kysymys oikeudenmukaisuudesta ja saavutettavuudesta; lähiössä asuvien helsinkiläisten on myös tärkeä päästä kohtuullisen matkan päässä sijaitsevaan kirkkoon ja kirkon palveluiden äärelle.

Pidämme hyvänä sitä, että tällainen luokittelu tehdään. Kirkkojen peruskorjauksia täytyy priorisoida, samoin on tärkeä saada päätökset siitä, mistä kirkoista luovutaan pikaisella aikataululla. Jos seurakuntia olisi yhteensä vähemmän, olisi myös kirkkojen suhteen enemmän liikkumavaraa, kun automaattisesti säilytettäviä seurakuntien pääkirkkoja olisi vähemmän. Pitkällä tähtäimellä seurakuntien määrä tulisi mielestämme saada pienemmäksi seurakuntia yhdistämällä.

Malmin seurakunnan kannalta kirkkojen luokittelu on tärkeä asia, koska seurakunnalla on käytössään tällä hetkellä viisi kirkkoa. Sen lisäksi on kaksi seurakuntakotia, joiden käytöstä luovumme vuonna 2026. (Tapulin srk-koti puuttuu kartasta, johon on merkitty seurakuntatalot kirjaimella S).

Malmin seurakunnan kirkoista Malmi ja Viikki ovat vihreitä, ja olemme samaa mieltä niistä. Tapanilan ja Puistolankirkot ovat keltaisella, ja niiden suhteen oleellinen kysymys on tarvittavien remonttien kustannukset. Millaisilla toimenpiteillä ja korjauksilla kirkot säilyisivät vaikka vaatimattomampina, mutta toimivina tiloina seurakunnan käytössä? Niiden molempien sijainti on hyvä ajatellen rakentuvaa Malmin lentokentän aluetta. Malmin kentälle on arvioitu kaavoitettavan asuntoja 25 000 uudelle helsinkiläiselle. Uusia asuintaloja on kaavoitettu myös Tapanilan aseman tuntumaan ja täydennysrakentamista on kaavoitettu ja/tai suunniteltu (Ala-Malmille), Tapuliin ja Puistolaan tuhansille uusille helsinkiläisille. Koillis-Helsinkiin on kaupungin suunnitelmissa tulossa huomattava määrä lisää asukkaita tulevina vuosikymmeninä, ja tällä perusteella on hyvä varautua riittäville toimitiloilla.

Pihlajamäen kirkko on luokittelussa punainen, ja siitä olemme samaa mieltä. Seurakunnan kannalta olisi todella hyvä, jos kirkolle löytyisi ostaja, joka pitäisi kirkon jollain tavalla kristillisessä käytössä. Kirkko sijaitsee keskellä lähiötä, ja maamerkkinä se on ikävä muistutus, jos se jää tyhjilleen tai tuleva käyttö ei ole linjassa nykyisen kanssa.

Matteus församling | Utlåtande om klassificering av kyrkorna

Matteus församlings församlingsråd vill börja med att tacka för välgjord beredning av klassificering av kyrkorna. Några kommentarer som vi önskar att ni beaktar i det fortsatta arbetet;

- Kartorna som belyser Helsingforskyrkornas spridning är viktig. Det är viktigt att komma ihåg språkaspekten - om t.ex. Matteuskyrkan säljs blir det väldigt lång väg för svenskspråkiga Östersundabor eller Nordsjöbor att ta sig till kyrkan (svensk gudstjänst).
- Vi understöder klassificeringsförslaget, men påminner om att kyrkans användbarhet inte får förbises till förmån för värdet som "sevärdhet" (en del av stadsbilden). T.ex. skulle det vara väldigt utmanande att förverkliga församlingarnas omfattande barn- och ungdomsarbete om vi skulle bli tvungna att avstå alla kyrkbyggnader utom de i klass A.
- Kategorin "viihtyvyys" (trivsel?) är vi kritiska till. Vi anser det vara rätt att Petruskyrkan har mörkgrönt på denna punkt, men har svårt att se t.ex. Johanneskyrkan som mera "viihtyisä" än Matteuskyrkan.
- Vi uppmuntrar att man i fortsatt arbete bekantar sig med de lösningar som gjorts på andra håll i världen - t.ex. London, där man på ett smakfullt sätt lyckats förvandla katedraler till både restauranger och teatrar.

Till sist vill vi ännu understryka vikten av att lägergårdsarbetet fortskrider i snabb takt. Lekholmen med sitt kapell är kanske det viktigaste kyrkorummet för finlandssvenskarna.

Matteus församling | Lausunto kirkkojen luokittelusta

Matteuksen seurakuntaneuvosto haluaa aluksi kiittää hyvin tehdystä valmistelutyöstä kirkkojen luokittelun suhteen. Haluamme esittää muutamia kommentteja, jotka toivomme huomioitavan jatkotyössä:

- Helsingin kirkkojen jakautumista esittelevät kartat ovat tärkeitä. On myös tärkeää muistaa kielinäkökulma – jos esimerkiksi Matteuksen kirkko myytäisiin, olisi Östersundomin tai Vuosaaren ruotsinkielisillä asukkailla huomattavan pitkä matka lähimpään kirkkoon (ruotsinkieliseen jumalanpalvelukseen).
- Kannatamme luokitteluehdotusta, mutta haluamme muistuttaa, että kirkon käyttömahdollisuuksia ei tule sivuuttaa pelkästään sen "nähtävyyssarvon" (osa kaupunkikuvaa) vuoksi. Esimerkiksi seurakuntien laajaa lapsi- ja nuorisotyötä olisi erittäin haastavaa toteuttaa, jos joutuisimme luopumaan kaikista kirkkorakennuksista paitsi A-luokan kirkoista.
- Olemme kriittisiä "viihtyvyys"-kategoriaa kohtaan. On mielestämme oikein, että Petruksen kirkko on saanut tässä kohdassa tummanvihreän arvion, mutta on vaikea ymmärtää, miten esimerkiksi Johanneksen kirkko voisi olla "viihtyisämpi" kuin Matteuksen kirkko?

- Kannustamme jatkotyössä tutustumaan ratkaisuihin, joita on tehty muualla maailmassa – esimerkiksi Lontoossa, jossa on onnistuttu hienovaraisesti muuntamaan katedraaleja sekä ravintoloiksi että teattereiksi.

Lopuksi haluamme vielä korostaa, että leirikeskustoiminnan kehittämisen tulee edetä nopeasti. Lemholmen ja sen kappeli ovat ehkä tärkein kirkkotila ruotsinkielisille helsinkiläisille.

Lausuntopyyntö Helsingin kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
10.02.2025 § 22
363/03.01.02/2025

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Helsingin Mikaelin seurakuntaneuvosto antaa lausunnon kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta.

Päätös Päätös ehdotuksen mukaan.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto pyytää Helsingin seurakuntien seurakuntaneuvostoilta lausuntoa ohessa esitettyyn kirkkojen ja kappeleiden luokitteluehdotukseen. Luokittelu (A, B, C1 ja C2) pohjautuu kiinteistöstrategian hyväksytyihin luokitteluperusteisiin. Kokonaiskuvan helpottamiseksi ryhmä B on jaettu tässä materiaalissa vielä kolmeen alaluokkaan. Lisäksi kolme kirkkoa on listattu otsikolla "Toistaiseksi harkinnan alla olevat", koska niiden osalta luokittelu tilanne on vielä avoin (liitteessä 1 keltaisella olevat).

Lausunnot pyydetään toimittamaan 14.2.2025 mennessä seurakuntayhtymän kirjaamoon.

Kirkkojen luokittelu on olennainen lähtökohta tarkasteltaessa Helsingin kirkkoverkkoa sekä päätettäessä mihin kohteisiin rajalliset peruskorjaus- ja perusparannusinvestoinnit kohdistuvat ja missä järjestyksessä. Kirkkojen luokittelun pohjalta on selkeästi ja helposti määriteltävissä ne seuraavat kirkkojen peruskorjaukset, jotka kuuluvat kaikkein kiireellisimpään ryhmään. Tämän päätöksen tekee yhteinen kirkkovaltuusto yhteisen kirkkoneuvoston esityksestä tämän luokittelun valmistuttua.

Helsingin Mikaelin seurakunnan mielestä lausunto on oikeansuuntainen ja auttaa seurakuntia ja Helsingin seurakuntayhtymää tulevaisuuden suunnittelussa.

Helsingin Mikaelin seurakunnalla on kolme kirkkoa ja yksi kappeli. Kirkoista kaksi kuuluu joko b1 tai B2 ryhmään ja kappeli kuuluu b3 ryhmään. Toistaiseksi harkittavana oleviin kuuluu Vartiokylän kirkko. Vartiokylän kirkko on rakennettu 1950-luvulla ja siihen on tehty suurempi remontti 2000-luvun alussa ja tilojen muutosta 2010-luvulla. Vartiokylän kirkko on yhä täysin käyttökunnossa ja normaalilla ylläpidolla sen käyttöikä on vielä jäljellä. Vartiokylän alueen asemakaavaan on suunnitteilla suuria muutoksia. Näiden suunnitelmien valmistuessa on syytä tarkastella Vartiokylän kirkon asemaa uudestaan.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot Jukka Pakarinen

Jakelu

Munkkiniemen seurakunnan lausunto kirkkokiinteistöjen luokittelusta

Munkkiniemen seurakuntaneuvosto haluaa kiittää kiinteistöosastoa asian erinomaisesta valmistelusta. Kirkoista ja kappeleista on koottu kattava taustatietopaketti, joka auttaa sekä hahmottamaan tilaverkoston kokonaisuutta että korjaustarpeiden priorisointia. Ainoa puuttuva tieto on laskelma, paljonko kunkin seurakunnan alueella on käytettävissä neliöitä seurakuntalaisia sekä alueella asuvia kohden, eritellen kirkot ja muut tilat.

Seurakuntaneuvostolla ei ole huomautettavaa kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta. A- ja B-kategorioiden välistä eroa olisi voinut avata enemmän. Kuinka suuresta erosta kunnossapidon tason suhteen puhutaan? Katteoria A on joka tapauksessa syytä pitää pienenä eli enempää kirkkoja siihen ei ole syytä sisällyttää.

Kirkkojen kuvauksista käy ilmi, että lähiökirkot kaikkialla Helsingissä ovat huomattavasti huonommassa kunnossa kuin kantakaupungin kirkot. Seurakuntaneuvosto toivoo, että tämän prosessin seurauksena kirkkojen kunnossapito toteutuu jatkossa aiempaa tasapuolisemmin eri puolilla Helsinkiä.

Oulunkylän seurakunta

Seurakuntaneuvosto 10.2.2025

LAUSUNTO KIRKKOJEN JA KAPPELIEN LUOKITTELUSTA

Yhteinen kirkkoneuvosto on pyytänyt kokouksessaan 12.12.2024 seurakunnilta lausuntoa kiinteistö- ja tilankäyttöstrategian mukaisesta kirkkojen ja kappelien luokittelusta.

Kirkkojen ja kappelien luokittelu on tervetullut lisä tilojen käytön, talouden ja toiminnan strategiseen, seurakuntalaisia - ja myös kaikkia helsinkiläisiä - palvelevaan pitkän tähtäimen suunnitteluun. Luokittelu antaa myös tärkeän työvälineen luottamushenkilöille päätöksenteossa.

Luokittelu auttaa myös hahmottamaan helsinkiläistä kirkkorakennusten kokonaisuutta, jota on mielestämme tarkasteltava yli seurakuntarajojen. Luokittelu on tarpeellinen väline myös tulevaisuuteen suuntaavassa skenaariotyöskentelyssä, kun sitä tarkastelee Helsingin kaavoitusta, kaupunkikuvan muutosta ja demografisia ennusteita vasten.

Luokittelu auttaa priorisoimaan ja tekemään ratkaisuja kirkkojen ja kappeleiden peruskorjauksissa, perusparannuksissa, tilojen toiminnallisten ominaisuuksien kehittämisessä ja mahdollisesti tiloista luopumisesta.

Oulunkylän seurakuntaneuvosto esittää, että seurakunnan pääkirkoksi merkitään Oulunkylän puukirkko (Käpylän kirkon sijaan).

Lähetekirjeen kohdassa C-2.4 toivomme tarkentamaan muotoon ”Purku tai myynti kun Oulunkylän puukirkon lisärakennus on valmistunut ja Maunulan kirkko korjattu.”

Lausunto kiinteistö- ja tilankäyttöstrategian mukaisesta kirkkojen ja kappelien luokittelusta

Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvosto
14.01.2025 § 9
273/03.01.02/2025

Esittelijä Kirkkoherra, Paavalin seurakunta Kanala Kari

Päätösehdotus Paavalin seurakuntaneuvosto pitää tehtyä luokittelusuunnitelmaa hyvin valmisteltuna ja toteutuskelpoisena.

Käsittely

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto pyytää seurakunnilta lausuntoa kiinteistö- ja tilankäyttöstrategian liittyvästä kirkkojen ja kappelien luokittelusta. Kirkkojen ja kappelien luokittelu (A, B, C1 ja C2) pohjautuu kiinteistöstrategian hyväksytyihin luokitteluperusteisiin. Kokonaiskuvan hahmottamiseksi ryhmä B on jaettu vielä kolmeen alaluokkaan. Lisäksi kolme kirkkoa on listattu otsikolla "Toistaiseksi harkinnan alla olevat", koska niiden osalta luokittelun tilanne on vielä avoin (liitteessä 1 keltaisella olevat).

Kirkkojen luokittelu on olennainen lähtökohta tarkasteltaessa Helsingin kirkkoverkkoa sekä päätettäessä, mihin kohteisiin rajalliset peruskorjaus- ja perusparannusinvestoinnit kohdistuvat ja missä järjestyksessä. Kirkkojen luokittelun pohjalta on selkeästi ja helposti määriteltävissä ne seuraavat kirkkojen peruskorjaukset, jotka kuuluvat kaikkein kiireellisimpään ryhmään. Tämän päätöksen tekee yhteinen kirkkovaltuusto yhteisen kirkkoneuvoston esityksestä tämän luokittelun valmistuttua.

Liitteet

1 Pöytäkirjanote YKN 12.12.2024 §386

Pakilan seurakunnan lausunto

Kirkkojen ja kappelien luokitukset

14.1.2025

Luokittelu A-C

Kirkkojen ja kappelien luokittelu (A, B, C1 ja C2) selkeyttää ja auttaa hahmottamaan kiinteistötilannetta.

Ryhmässä A on selkeästi niin sanonut maamerkkikirkot ja näiden kirkkojen olemassaolo ja kunnossapito on tärkeää. Ryhmässä B-1 on hyvin huomioitu seurakuntien pääkirkot ja linjaus on hyvä, koska jokaisella seurakunnalla tulee olla oma kirkko ja sen kunnosta huolehdittava. B-2 ryhmässä on kirkkoja, joiden kautta lisätään saavutettavuutta ja sitä, että asuinalueilta on kohtuullinen matka kirkolle. B-3 ryhmässä on eniten siunauksiin tarvittavia toimitiloja ja siunauskappelien ylläpito on tulevaisuudessakin tärkeää.

Toistaiseksi harkittavista kirkosta osaa parhaiten lausua ne seurakunnat, joiden alueella kirkot ovat. C-luokka tuo hyvin ilmi sen, että joistakin kirkoista on luovuttava ja osasta onkin jo tehty luopumistai purkupäätös. Luokittelu toivottavasti helpottaa jatkossa investointi- ja korjaustarpeen arvioimista ja toteuttamista ja tuo pitkäjänteisyyttä kiinteistösuunnitteluun.

Pakilan seurakunta pitää perusteltuna, että Hyvän Paimenen kirkko on luokiteltu ryhmään B-1. Ilman Hyvän Paimenen kirkkoa seurakunnan toiminta ei olisi mahdollista.

Peruskorjaustarpeet ja hinta-arviot

Peruskorjauksiin ja niihin liittyviin kustannuksiin liittyvä materiaali oli asioita selkeyttävää ja auttaa myös paikallisesti seurakuntaa pohtimaan oman seurakunnan korjaustarvetta ja aikataulua. Materiaali osoittaa, että korjaustarvetta on ja tulee olemaan ja tämä tulee huomioida tulevaisuudessa seurakuntayhtymän talousarviossa.

Herää kuitenkin kysymys, mihin asti varat riittävät näinkin laajan kiinteistökannan ylläpitämiseen.

Församlingsrådet i Petrus församling

Tid 10.2.2025 kl 17:52-19:39
Plats Petrus Kyrkan

Närvarande och mötets behörighet

Församlingsrådet i Petrus församling 10.02.2025 § 2

Beslut

Mötet konstaterade vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Begäran om utlåtande om klassificering av kyrkor och kapell

Församlingsrådet i Petrus församling 10.02.2025 § 11
167/03.01.02/2025

Föredragande Kyrkoherde, Petrus församling

Beslutsförslag

Petrus församling anser att klassificeringen är funktionell och välgrundad.

Beslut

Enligt förslag.

Redogörelse

Gemensamma kyrkorådet godkände vid sitt sammanträde den 12.12.2024 det förslag till klassificering av kyrkor och kapell som ingår i fastighets- och lokalstrategin. GKR remitterade förslaget till församlingarna för utlåtande senast 14.2 och beslöt behandla utlåtandena under våren 2025.

Klassificeringen av kyrkor och kapell (A, B, C1 ja C2) har gjorts på basis av de kriterier som ingår i fastighetsstrategin. För att göra det lättare att skapa en helhetsbild är grupp B uppdelad i tre underliggande kategorier. Tre kyrkor upptas under rubriken "Tillsvidare under omprövning", eftersom klassificeringsprocessen ännu är öppen.

Klassificeringen är en väsentlig utgångspunkt vid granskningen av kyrkonätverket och då man beslutar om hur de begränsade renoveringsresurserna ska allokteras och i vilken ordning åtgärderna ska vidtas. På basis av klassificeringen kan man tydligt och motiverat fastställa vilka kyrkor som närmast ska grundrenoveras och vilka som hör till den mest akuta gruppen.

Barnkonsekvensanalys
Ärendet kräver ingen barnkonsekvensanalys.

Tilläggsuppgifter
pia.kummel-myrskog@evl.fi

Bilagor
Bilaga 5 Protokollsutdrag 12.12.2024 § 386

På Petrus församlingsråds vägnar

Pia Kummel-Myrskog
Edit Koskinen

Utdraget bestyrks
17.02.2025

Anne Linde-Raittinen
ärendehanteringssekreterare

Protokollet framlagt till påseende, datum: 14.02.2025

Pitäjänmäen seurakunnan lausunto kirkkojen ja kappeleiden luokitukseen

11.2.2025

Pitäjänmäen seurakuntaneuvosto puoltaa esitystä Helsingin seurakuntien kirkkojen ja kappeleiden luokituksista.

Pitäjänmäen srk neuvoston puolesta

Maika Vuori

Kirkkoherra

Helsingin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle

Lausunto kirkkokiinteistöjen luokittelusta

Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistökanta on todettu liian laajaksi suhteessa käytettävissä oleviin voimavaroihin. Jotta seurakuntien toiminnan tulevat taloudelliset edellytykset voidaan turvata ja seurakuntien käyttöön varmistaa riittävä määrä kunnossa olevia kirkkokiinteistöjä, on kiinteistöjen kokonaismäärää vähennettävä. Esitetty etenemissuunnitelma on perusteellinen ja kattava. Kiinteistöjä on tarkasteltu monipuolisesti ja luokittelukriteerit on priorisoitu hyvin.

On ensiarvoisen tärkeää, että Helsingin eri alueilla säilyy jatkossakin käyttökelpoisia kirkkokiinteistöjä kohtuullisten etäisyyksien päässä toisistaan. Tämä on oltava strategian ensisijainen tavoite. Vaikka seurakuntarakenne saattaa tulevaisuudessa muuttua, on tässä vaiheessa välttämätöntä varmistaa, että jokaisella seurakunnalla on käytössään niin kutsuttu pääkirkko. Koska seurakunnat ovat hyvin erikokoisia ja muutamat kattavat hyvin laajan alueen, on luonnollista, että joissakin seurakunnissa tarvitaan useampi kuin yksi kirkko.

Yksi keskeisimmistä arviointikriteereistä kiinteistöistä luopumista harkittaessa on niiden kunto. Katsomme, että erittäin huonokuntoisten kiinteistöjen kunnostaminen ei kaikissa tapauksissa ole taloudellisesti perusteltua, sillä peruskorjaukset vaativat merkittäviä taloudellisia resursseja. Kiinteistökannan laaja kuntoarvio on ollut mittava tehtävä, ja se on suoritettu huolellisesti ja perustellusti – tästä suuri kiitos. On myös erittäin tärkeää, että kiinteistöjen luokittelussa on tehty yhteistyötä kirkkoherrojen kanssa. Näin seurakuntien ääni on tullut aidosti kuulluksi tässä merkittävässä ja kauaskantoisessa päätöksenteossa.

Roihuvuoren seurakunnan näkökulma

Roihuvuoren seurakunnalla on tällä hetkellä käytössään kaksi kirkkoa: Laajasalon kirkko ja Roihuvuoren kirkko. Seurakunnan pääkirkoksi on perustellusti nimetty Laajasalon kirkko, sillä valtaosa (60–70 %) seurakunnan jäsenistä asuu jo nyt Laajasalossa, ja tämä osuus kasvaa entisestään Kruunuvuorenrannan alueen valmistuessa. Samalla seurakunnan laaja maantieteellinen kattavuus edellyttää, että myös toinen kirkko, Roihuvuoren kirkko, säilytetään käytössä.

Roihuvuoren kirkon strateginen asema on muuttunut merkittävästi viime vuosina, erityisesti sen jälkeen, kun Herttoniemen seurakunta joutui luopumaan Herttoniemen kirkosta, joka sijaitsee vain kahden kilometrin päässä Roihuvuoren kirkosta. Koska Herttoniemen alueelle ei ole suunnitteilla uutta kirkkoa, Roihuvuoren kirkon merkitys korostuu laajan alueen ainoana kirkkona.

Roihuvuoren seurakunta luopui kaksi vuotta sitten Tammisalon kirkosta, joka oli vielä tuolloin toimintakunnossa, mutta seurakunta joutui luopumaan siitä taloudellisista syistä. Strategiassa Tammisalon kirkko on merkitty punaisella, mikä tarkoittaa, että siitä on tarkoitus luopua kokonaan. Seurakunnan kannalta olisi toivottavaa, että kiinteistölle löytyy sopiva uusi käyttäjä.

Johtopäätökset

Kannatamme kiinteistöstrategian keskeistä tavoitetta eli seurakuntayhtymän kiinteistökannan supistamista vastaamaan paremmin taloudellisia ja toiminnallisia realiteetteja. Suunnitelmassa käytetyt kriteerit ovat

kattavia ja hyvin perusteltuja, ja on myönteistä, että niiden laadinnassa on tehty yhteistyötä seurakuntien kanssa.

On kuitenkin tärkeää, että seurakuntien palvelukyky eri puolilla Helsinkiä säilyy, ja että kokonaisstrategia huomioi maantieteelliset lähtökohdat sekä erilaiset demografiset rakenteet. Roihuvuoren seurakunnan osalta pidämme välttämättömänä, että Laajasalon kirkko säilyy pääkirkkona ja käyttöasteeltaan varsin korkean Roihuvuoren kirkon strateginen merkitys ymmärretään alueeltaan laajan seurakunnan toisena kirkkona.

Kiitämme seurakuntayhtymän kiinteistötoimistoa perusteellisesta työstä ja toivomme, että lopullisissa päätöksissä huomioidaan seurakuntien käytännön tarpeet ja alueelliset erityispiirteet.

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto

Timo Pekka Kaskinen
kirkkoherra

Tiia Thúren
Varapuheenjohtaja

Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkoneuvosto

Lausunto kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta toteaa, että kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta lähetetty lausuntopyyntö on avoimen hallinnon ja hyvän kiinteistösuunnittelun mukainen. Kirkkoherroilta on etukäteen pyydetty näkökulmia omien alueidensa kirkkojen ja kappeleiden tärkeysasteesta seurakunnalle sekä niiden kunnosta ja luokitteluehdotuksesta.

Tuomiokirkkoseurakunnan osalta, vaikka kirkkoherraa ei ollut tavoitettu viime joulukuussa, luokittelu näyttää hyvältä ja johdonmukaiselta. Helsingin tuomiokirkko on ryhmässä A ja sen kunnosta pidetään edelleenkin hyvää huolta. Vanha kirkko, Mikael Agricolan kirkko ja Suomenlinnan kirkko ovat ryhmässä B2. Jätkäsaaren Hyvän toivon kappeli on ryhmässä B3. Myös B ryhmän kirkkojen ja kappeleiden kunnosta huolehditaan. Hyvän toivon kappeli on vihitty kirkoksi ja sitä käytetään kasvavan alueen jumalanpalveluselämän kirkkona. Tällä hetkellä ei ole tarkoitus luopua näiden kirkkojen tai kappelin käytöstä, vaikkakin Suomenlinnan kirkon alueella asuu vain 400 seurakuntalaista. Sen kulttuurihistoriallinen arvo on kuitenkin merkittävä. Mikael Agricolan käyttöaste on noususuunnassa ja Vanhan kirkon alueella on vakiintunut kävijäkunta. Hyvän toivon kappeli kerää uudelle alueelle muuttavaa väkeä.

Helsingin seurakuntayhtymän kirkkojen ja kappeleiden luokittelu perusteineen ja liitteineen on selkeä ja tulevaisuuteen tähtäävä.

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan puolesta 10.2.2025

Lari Ahokas
varapuheenjohtaja

Mari-Anna Auvinen
vs. kirkkoherra

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunto kirkkojen ja kappelien luokitteluehdotuksesta

Töölön seurakunnalla on kolme kirkkoa, joista Temppeliaukion kirkko on luokiteltu luokkaan A pysyvästi pidettävät. Meilahden kirkko ja Töölön kirkko on luokiteltu luokkaan B käyttökiinteistöt (nykynäkymin pidettävät) sekä alaryhmään B2 muut nykynäkymin pidettävät kirkot.

Luokitteluaineisto antaa Töölön seurakunnan kirkoista selkeän kuvauksen. Töölön seurakuntaneuvosto näkee kuitenkin tärkeäksi, että Meilahden ja Temppeliaukion kirkoista tehtäisiin laaja kuntokartoitus, jotta mahdollista suurempaa korjausta vaativat asiat ovat ajoissa tiedossa.

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvosto kiittää valmistelijoita materiaalin eteen tehdystä työstä.